

Iz domaće i strane štampe

Prilog poznavanju kvalitete silaže kukuruza na društvenim gazdinstvima SR Srbije (Zeremski D., Kolarski Desanka, Pavličević A. — Veterinaria, Sarajevo — svezak 2).

Na društvenim gospodarstvima SR Srbije troši se u zimskom periodu ishrane preživača kukuruzna silaža, koja je osnov voluminoznog dijela obroka.

Silaža se dobiva u silo-jamama ili nadzemnim kamerama. Silira se u kolovozu i rujnu.

Uzorci silaže uzimani su sa 19 društvenih gospodarstava SR Srbije u veljači i ožujku god. 1965., i to direktno, kad je silaža korišćena.

Za ocjenu kvalitete silaže upotrebljavana je metoda bodovanja po Flieg-u, pa je u tu svrhu određivana osim pH, mlječna, octena i maslačna kiselina u 10 uzorka silaže. Sadržina hranjivih tvari određivana je standardnim kemijskim metodama.

Broj uzorka silaže s relativno niskom sadržinom suhe tvari (21,64%) bila je gotovo dvostruko veća, 26,38% suhe tvari je zadovoljavajuće. Silaža s više od 25% suhe tvari po Flieg-u smatra se vrlo dobrom, a s manje od 25% dobrom silažom.

Prosječna hranjiva vrijednost 100 kg silaže s 23,37% suhe tvari iznosila je 12,25 h. j. sa 1,17% prob. surovih bjelančevina.

Po ukupnoj hranjivoj vrijednosti 2,5—3 kg silaže kukuruza može zamijeniti 1 kg vrlo dobrog livadnog sijena. Međutim, sadržina probavljivih surovih bjelančevina iznosila je 1,17% (od 0,79—1,34%). Zbog toga uz kukuruznu silažu valja u obroku davati sijeno leguminoza i koncentrate, s kojima se nadoknađuju bjelančevine u obroku.

Osnovna razlika različitih ovih grupa silaže su sadržina maslačne, a ne mlječne i octene kiseline. Po američkim podacima kukuruzna silaža ima 30% i više suhe tvari. Ovalkova silažom uštedjuje se silosni prostor, radna snaga i druge manipulacije po jedinici suhe tvari.

Kukuruz u punoj voštanoj zriobi ima 33—35% suhe tvari (povećana sadržina šećera), dok u fazi mlječnog zrenja i ranije dobiva se silaža lošije kvalitete.

Obračunata hranjiva vrijednost 100 kg silaže s 21,64, 23,37 i 26,38% suhe tvari iznosila je 19,24, 22,25 i 24,64 h. j. sa 1,14, 1,17 i 1,22 probavljivih surovih bjelančevina.

Potencijalna kiselost (pH) ispitivanih silaže iznosila je prosječno 4,02—4,05. Najviši pH bio je 4,65, a najniži 3,76.

Autori zaključuju, da se izgradnjom boljih silosa i spremanjem silaže s većim procentom suhe tvari može na društvenim gospodarstvima utjecati na poboljšanje kvalitete i hranjive vrijednosti silaže kukuruza. Time će se smanjiti troškovi ishrane po jedinici suhe tvari.

Ubrzana preinaka mljekarske strukture u Belgiji (No 21/1969) — Krajem prošle godine bilo je u Belgiji još u pogonu 163 mljekara, od toga 78 zadržnih. God. 1964. bile su još 102 zadržne mljekare. Većim dijelom su priključene »Algemeen Verbond van der Coöperatieve Zuivelfabrieeken« (AVCZ), koja je svojedobno pripadala »Boerenbond«, a po članstvu je najjača agrarnopolitička i zadržna vrhunska organizacija belgijske poljoprivrede.

Pod utjecajem zajedničkog tržišta prošle godine došlo je do daljnje preinake strukture. Tako su se fuzionirale zadruge Langemark, Klerken, Zarren i Perwijze (Westflandern) s ukupnom dobam od 100 mil. l. Dioničko društvo »Nosta« preustrojilo se u zadrugu, a prestale su radom 4 privatne mljekare, koje su ih kupile. Od god. 1956. zadruge su preuzele 37 privatnih mljekara, a 43 vlastita pogona prestala su radom.

Mljekare, koje pripadaju »Algemeen Verbond« prerađuju 1,4 millijarde l mlijeka, što je 48,7% od ukupno otkupljenog mlijeka po mljekarama. Zadržnim mljekarama je priključeno više od 51.000 držalaca muznih krava. Svaki od njih prodaje prosječno godišnje 26 927 l mlijeka, što iznosi 73,6 l na dan. Drži prosječno samo 7 krava.

Malá pripomoč za kontrolu mlječnosti u SR Njemačkoj (No 22/69) — Udio državne pripomoći za troškove kontrole muznosti u SR Njemačkoj iznosi 20%, što je znatno manje nego u drugim državama ZET-a. Prema podacima Saveznog ministarstva za prehranu državna pripomoč za tu svrhu iznosi u Belgiji 75%, Italiji 70% i Francuskoj 45% od troškova.

U kontrolnoj godini 1967/68. u SR Njemačkoj pod kontrolom je bilo 36,8% krava. Prije godinu dana u Nizozemskoj 61,2%, Belgiji 36%, Luxembourg 14,9%, Italiji 10,6% i Francuskoj 9,4%.

Die Molkerei-Zeitung